

EXTRAKT z mezinárodní normy

Extrakt nenahrazuje samotnou technickou normu, je pouze informativním materiálem o normě

ICS 03.220.01; 35.240.60

Inteligentní dopravní systémy - Společná studie APEC-ISO o pokroku v tvorbě a zavádění norem ITS

ISO/TR 28682

01 8215

246 stran

Úvod

Technická zpráva ISO/TR 28682 představuje činnosti APEC, ISO/TC 204 a dalších důležitých organizací vytvářejících normy pro ITS. Tato technická zpráva popisuje metodiku použitou k jejímu vytvoření, včetně otázek i cílů dvou fází průzkumu uskutečněných pro vytvoření této technické zprávy a analyzuje odpovědi na obě etapy průzkumu. Ukazuje různé přístupy k vývoji norem a zabývá se důsledky plynoucími z výsledků průzkumu, včetně závěrů, zaměřených na podporu návrhů nových norem.

Užití

je určena k usnadnění spolupráce v normalizačních činnostech a sdílení nejnovějších informací i zkušeností s používáním a uplatňováním norem ITS mezi ekonomikami sdruženými v APEC a členskými zeměmi působnosti organizace ISO – technické komise č. 204.

Technická zpráva obsahuje:

- 662 norem souvisejících s ITS v celém světě (vytvořených nebo vytvářených).
- 89 tabulek o normách souvisejících s ITS (včetně působnosti a vlastností shody).
- 100 norem ITS uplatněných po celém světě.
- 20 lekcí zkušeností z vytváření a uplatnění norem ITS v různých zemích.
- Postřehy a doporučení pro vývoj a zavádění norem ITS.

Souvisící normy

Související normy jsou uvedeny a analyzovány v textu technické zprávy.

1 Předmět normy

Technická zpráva poskytuje přehled o aktuálním stavu k roku 2008 a plánu v normách ITS a jejich uplatnění, identifikuje společné problémy, se kterými se tvůrci norem potýkají v souvislosti s mezinárodními normalizačními činnostmi a poskytuje kolektivní stanoviska ke zlepšení činností v oblasti normalizace i v uplatnění norem.

2 Termíny a definice

2.1 eBezpečnost (*eSafety*)

bezpečnostní systémy využívající elektroniku a/nebo bezdrátové komunikace.

3 Zkratky

Tato kapitola obsahuje 69 nejrůznějších zkratk a zkrácených odborných termínů vztahujících se k předmětu normy. Výběr je uveden v následujícím seznamu:

AFNOR Francouzská asociace pro normalizaci (Association Française de NORmalisation)

ANSI Americký národní normalizační institut (American National Standards Institute)

APEC	Asijsko-pacifické hospodářské společenství (Asia-Pacific Economic Cooperation)
APSC	Poradní výbor pro normalizační spolupráci (advisory panel for standards cooperation (ITU))
ASTM	Americká společnost pro testování a materiály (American Society for Testing and Materials)
TEL WG	Pracovní skupina pro telekomunikace a informatiku APEC (telecommunications and information working group (APEC))

4 Přehled norem pro ITS a odpovídající klíčoví hráči

V kapitole jsou popsána východiska pro zpracování této technické zprávy a současně jsou zde představeny klíčové normalizační instituce a jejich pracovní skupiny, které souvisí s ITS.

4.1 Ocenění

Ocenění dobrovolných příspěvků normalizačních institucí, které vytvořily základ pro zpracování této zprávy

4.2 Struktura technické zprávy

Kapitola obsahuje popis rozdělení zprávy na jednotlivé sekce a přibližuje jejich obsah.

4.3 Přínosy očekávané od normalizace v ITS

Kapitola shrnuje přínosy očekávané od normalizace v ITS s tím, že normy jsou hlavním předpokladem pro všeobecné šíření technologií ITS a jejich bezpečné a konzistentní použití na celém světě. Ze shrnutí přínosů očekávaných od normalizace v ITS vyplývá, že globální normy ITS mohou snížit náklady a otevřít trhy pro výrobce vozidel, zařízení, provozovatele infrastruktury apod.

4.4 APEC klade velký důraz na normy ITS

APEC je zde představen jako sdružení 21 zemí pro usnadnění hospodářského růstu, spolupráce, obchodu a investic v regionu Asie-Pacifik. V rámci APEC pracuje aktivně 11 pracovních skupin zaměřených na přepravu. Pracovní skupina „Telekomunikace a informace“ (TEL WG) si klade za cíl zlepšit telekomunikační a informační infrastrukturu v asijsko-pacifickém regionu prostřednictvím rozvoje a provádění vhodné telekomunikační a informační politiky a normalizace, včetně příslušných strategií řízení lidských zdrojů a rozvojové spolupráce.

4.5 ISO/TC 204 - ITS: Hlavní mezinárodní fórum vytvářející normy ITS

Představení technické komise č. 204 ISO, členů komise a pracovních skupin v době vzniku technické zprávy, jako hlavního tvůrce mezinárodních norem pro ITS.

4.6 Související klíčové organizace ve světě vytvářející normy pro ITS

Jako hlavní související a spolupracující instituce ve světě jsou zde uvedeny:

- CEN TC 278 - Evropské normy pro ITS
- IEEE VTS/ITS - Bezdrátové komunikace pro ITS
- ISO/TC 22 - Silniční vozidla
- UNECE WP.29 - Světové fórum pro sladění předpisů pro motorová vozidla
- ISO/IEC JTC 1/SC17 - Karty a osobní identifikace
- ISO/IEC JTC 1/SC31 – AIDC Automatická identifikace a techniky sběru dat
- ISO/TC 104 - Nákladní kontejnery
- ISO/TC 104-122 JWG - Řízení dodavatelského řetězce (SCM) pro RFID
- ISO/TC 211 – Geografické informační systémy
- OCG - Otevřené konsorcium pro prostorová data (Open geospatial consortium)
- ITU Mezinárodní telekomunikační unie (International telecommunications union)
- ETSI ERM/TG37 – Telekomunikační normy pro ITS

4.7 Shrnutí

V kapitole jsou přehledně shrnuty vazby a spolupráce mezi jednotlivými normalizačními institucemi.

5 Cíle a metodika

Cílem této technické zprávy je:

1. Zjištění aktuálního stavu a plán vývoje norem pro ITS a jejich uplatnění v zájmu lepšího porozumění a podpoření transferu technologií mezi APEC a členy ISO/TC 204;
2. Identifikace běžných problémů, se kterými se členové potýkají, zejména v souvislosti s mezinárodními normalizačními činnostmi komise ISO/TC 204;
3. Ukázka normalizační politiky a kolektivního stanoviska ke zlepšení činnosti v oblasti normalizace a její implementace.

Pro zpracování této technické zprávy byla zvolena metodika dvoustupňového komplexního mezinárodního průzkumu, založeného na jednotném postupu pro porovnávání zkušeností, strategií a politik, týkajících se norem ITS.

6 Výsledky průzkumu

- Rozdílný přístup k vývoji norem ITS
- Rozdílné prostředí pro vývoj norem ITS
- Stav ve vývoji norem ITS ve světě
- Soulad vlastností norem ITS
- Seznam aplikovaných norem ITS
- Poučení z jednotlivých zemí

7 Připomínky a doporučení

Z průzkumu vyplynuly následující připomínky a doporučení:

- Spolupráce mezi organizacemi vytvářejícími normy ITS
- Odlíšný přístup
- Vývoj norem ve světě
- Soulad vlastností norem
- Šíření norem ITS
- Poučení
- Potvrzení doporučení z konference o normách ITS v roce 2001

8 Shrnutí doporučení

- Organizace vytvářející normy (např. ISO) se vyzývají, aby vytvářely normy více **"zaměřené na uživatele"** tak, aby bylo možné zúžit propast mezi vývojáři a uživateli, přičemž mají mít na paměti, že normy nejsou pro autory (vývojáře), ale pro své čtenáře (uživatele)
- Regionální orgány (např. APEC, EU) a země se vyzývají, aby sponzorovaly **"osvětovou činnost"** ke zvýšení dostupnosti informací o stávajících normách a rozšiřování zkušeností.
- Zúčastněné strany v ITS by měly určit obchodní případ" nebo analýzu nákladů a přínosů **CBA** v oblasti uplatnění norem nebo v otázce interoperability.
- Organizace vytvářející normy a regionální orgány se vyzývají, aby usilovaly o **"efektivní spolupráci / síťování"** při určování požadavků a při vytváření norem, aby se zabránilo duplicitě a aby byla zabezpečena harmonizace.

Příloha A (informativní) – Seznam norem ITS

Příloha obsahuje tabulkový seznam vybraných norem souvisejících s ITS, stav k říjnu 2005. Tabulka zahrnuje normy:

- ISO TC 204
- ISO TC 22
- ISO TC 211
- ISO TC 122

- ISO TC 104
- ISO/IEC JTC 1
- ITU-R
- CEN TC 278
- ETSI ERM
- IEEE VTS/ITS
- Národní normy Austrálie, Kanady, Číny, ČR, Francie, Hong Kongu, Japonska, Koreje, Mexika, Švédsko a USA

Příloha B (informativní) - Seznam uplatněných norem ITS (od října 2005)

Příloha obsahuje tabulkový seznam uplatněných norem ITS v jednotlivých zemích k říjnu 2005.

Příloha C (informativní) - Poučení

Příloha shrnuje poučení z jednotlivých zemí, kde byl proveden průzkum, včetně uvedení zdrojů a kontaktů na osoby, které průzkum prováděly.

Příloha D (informativní) – Výstupy konference ISO ITS 2001

Příloha shrnuje výstupy a poznatky z konference „Intelligent Transport Systems - The Road to Future standards“ v roce 2001.

Příloha E (informativní) – Přehled norem ITS

Příloha představuje pracovní skupiny, kontakt na konvenora a k nim vybrané normy ISO TC 204 a ETSI. V tabulkové formě je pro každou normu uvedena organizace a pracovní skupina, která ji vytvořila, číslo normy, stav, název, rozsah a relevance požadavků na shodu.

Příloha F (informativní) – Seznam kontaktů

Příloha obsahuje seznam kontaktních informací vybraných zemí na:

- Národní poradní komise pro ISO/TC 204
- ITS organizace
- ITS související ministerstva
- Organizace vytvářející normy pro ITS

Příloha G (informativní) – Užitečné odkazy

Užitečné odkazy jsou zde rozděleny na:

- Mezinárodní a regionální
- Národní a lokální